

POSTANOWIENIE

Dnia 24 lipca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Krzysztof Wiak (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Joanna Lemańska

SSN Oktawian Nawrot

w sprawie z protestu wyborczego
przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych
w dniu 24 lipca 2025 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

Z.G.

Joanna Lemańska Krzysztof Wiak Oktawian Nawrot

UZASADNIENIE

Dnia 3 lipca 2025 r. (data prezentaty) do Sądu Najwyższego wpłynął protest przeciwko ważności wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, zawierający nieczytelny podpis, numer PESEL oraz adres zamieszkania osoby składającej protest w Australii. Z pisma Konsula Generalnego w S. z dnia 17 czerwca 2025 r. wynika, że protest ten wpłynął do Konsulatu Generalnego RP w S. drogą pocztową w dniu 17 czerwca 2025 r. Do protestu tego nie zostało załączone zawiadomienie o ustanowieniu pełnomocnika zamieszkałego w kraju lub pełnomocnika do doręczeń zamieszkałego w kraju.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Protest należało pozostawić bez dalszego biegu.

Zgodnie z art. 321 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. 2025, poz. 365, dalej: „k.wyb.”), protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego nie później niż w ciągu 14 dni od dnia podania wyników wyborów do publicznej wiadomości przez Państwową Komisję Wyborczą. Nadanie w tym terminie protestu w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe jest równoznaczne z wniesieniem go do Sądu Najwyższego (§ 1). W odniesieniu do wyborcy przebywającego za granicą lub na polskim statku morskim wymogi wymienione w § 1 uważa się za spełnione, jeżeli protest został złożony odpowiednio właściwemu terytorialnie konsulowi lub kapitanowi statku. Wyborca obowiązany jest dołączyć do protestu zawiadomienie o ustanowieniu swojego pełnomocnika zamieszkałego w kraju lub pełnomocnika do doręczeń zamieszkałego w kraju, pod rygorem pozostawienia protestu bez biegu (§ 2).

Ponadto, zgodnie z art. 323 § 1 k.wyb., Sąd Najwyższy rozpatruje protest w składzie 3 sędziów, w postępowaniu nieprocesowym, i wydaje opinię w formie postanowienia w sprawie protestu. Biorąc powyższe pod uwagę, w postępowaniu zainicjowanym protestem wyborczym zastosowanie znajduje m.in. art. 511 § 1 k.p.c., zgodnie z którym wniosek o wszczęcie postępowania powinien czynić zadość przepisom o pozwie. Regulujący te kwestie art. 187 § 1 k.p.c. stanowi zaś, że pozew powinien czynić zadość warunkom pisma procesowego. Warunki te określone zostały w art. 126 § 1 k.p.c., zgodnie z którym każde pismo procesowe powinno zawierać: oznaczenie sądu, do którego pismo jest skierowane; imiona i nazwiska lub nazwy stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników; oznaczenie rodzaju pisma; osnovę wniosku lub oświadczenia; w przypadku gdy jest to konieczne do rozstrzygnięcia co do wniosku lub oświadczenia – wskazanie faktów, na których strona opiera swój wniosek lub oświadczenia, oraz wskazanie dowodu na wykazanie każdego z tych faktów; podpis strony

albo jej przedstawiciela ustawowego lub pełnomocnika; wymienienie załączników. Niespełnienie przez podmiot wnoszący protest wymogów formalnych, skutkuje pozostawieniem protestu bez dalszego biegu.

W niniejszej sprawie osoba wnosząca protest wskazała swój adres zamieszkania za granicą (w Australii), lecz stosownie do dyspozycji art. 321 § 2 k.wyb., nie dołączyła do protestu zawiadomienia o ustanowieniu swojego pełnomocnika zamieszkałego w kraju (w Polsce) lub pełnomocnika do doręczeń zamieszkałego w kraju.

Co więcej, wyniki wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonych na 18 maja 2025 r., zostały podane do publicznej wiadomości przez Państwową Komisję Wyborczą w dniu 2 czerwca 2025 r., a termin do wniesienia protestu przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej upłynął 16 czerwca 2025 r. Niniejszy protest został złożony właściwemu terytorialnie konsulowi, ale ten otrzymał go dopiero w dniu 17 czerwca 2025 r., a więc po upływie terminu do wniesienia protestu wyborczego.

Ponadto, osoba wnosząca protest nie podała w przesłanym piśmie swojego imienia, ograniczając się jedynie do jego pierwszej litery. Załączony podpis jest przy tym nieczytelny, co oznacza, że nie podano w nim nazwiska autora pisma.

W konsekwencji należało uznać, że niniejsze pismo jest dotknięte nieusuwalnymi brakami formalnymi, które wiążą się z koniecznością pozostawienia protestu bez dalszego biegu, bez wzywania do uzupełnienia braków (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 24 sierpnia 2023 r., I NSW 11/23).

Z tego względu Sąd Najwyższy, na podstawie art. 322 § 1 w zw. z art. 321 k.wyb. pozostawił protest bez dalszego biegu.

Z.G.

[a.ł.]